

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ

ЎТҚАЗИЛАДИГАН САЙЛОВ ОКРУГЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда)

49. Фарҳод шаҳар сайлов округи (маркази — Бекобод шаҳри, Фарҳод ГЭС клуби, Маяковский кўчаси, № 8). Чегараси: «Ширин» совхозининг уйлари, Графтин, Маяковский, Энергетиклар, Нахимов кўчалари, Урмон кўчалари шаҳарчаси, «Главгидро-стелстрой» гинт заводининг шаҳарчаси, Инкубатор станциясининг уйлари, Фарҳод кўчаси, Фарҳод торкўчаси, Пушкин кўчаси, Рабочая кўчаси торкўчалари билан, Киров, Октябрьская кўчалари, Октябрьский торкўчаси, Пролетар кўчаси, Пролетар торкўчаси, Карьерная кўчаси, Патри Лумумба кўчаси торкўчалари билан, Пионерская, Красногвардейская, Пархоменко, Первомайская кўчалари, Первомайский туғичи билан, Комсомол кўчасидаги 1-уйдан 97-уйгача ва 2-уйдан 76-уйгача, Куйбишев, Жалолобод, Толстой, Виноградная, Пахтакор, Нагорная, Ватулин, Сосновая, Абдулла Тўхай, Дружба, Кафанов, Ушаков, Лица Чайкина, Кисловская, Шаумян, Чернышевский, Бойвуг, Оржоникидзе, Режная, Коммунальная, Плеханов, Лермонтов, Ломоносов кўчалари, темир-бетон буюмлари заводининг ётқонхонаси, колхозная кўчаси 1 ва 2-тупиклари билан, Колхозний торкўчаси, Николаев кўчаси, Проектний торкўчаси, Хилново станциясининг уйлари.

50. Бекобод шаҳар сайлов округи (маркази — Бекобод шаҳри, цемент комбинатининг клуби, Дзержинский кўчаси, № 11). Чегараси: Декабристлар, Герцен, Дзержинский, Фурманов, Железняк, Бауман, Володарский, А. Матросов кўчалари тулкилари билан, Физкультурная кўчаси торкўчалари ва тулкилари билан, Чапаев кўчаси торкўчаси билан, Чапаев туғичи, Завокзальная, Дзельная, Транспортная кўчалари, Комсомольская кўчасидаги 76-уйдан кўча охиригача ва 99-уйдан кўча охиригача, Котовский, Мичурин, Кутузов, Лесная, Гулицон, Тельмаи кўчалари торкўчалари билан, Запорожье кўчаси торкўчалари билан ва Запорожский туғичи, Роза Люксембург, Лахути, Клара Цеткин, Хамид Олимжон, Подтарский, Крупская кўчалари, Школьный торкўчаси, Собир Раҳимов, Проэвная, Воскресенская кўчалари торкўчаси билан, Динамо торкўчаси, Зелений торкўчаси, Комсомольский торкўчаси, Вишневый торкўчаси, Узкий торкўчаси, собиқ асбуроба заводи шаҳарчасининг уйлари, нефть базиси, галла маҳсулотлари баазининг уйлари, эски гинт заводининг уйлари, 80 ва 81-кварталлардаги уйлар.

51. Металлургия сайлов округи (маркази — Бекобод шаҳри УМЗ Маданият саройи, Ленин проспекти, № 14-а). Чегараси: Сирдарё, Пушкинская, 2-Сирдарёнская, Ўзбекистон, Максим Горький, Октябрьский, Пронатная, Маргеновская, Дальварзин, Спортивная, Жданов, Попович, Андижон, Литейная, Гоголь, Чехов, Луговая, Хоразм, Термин, Алишер Навоий, Тошкент, Железнодорожная, Муңий Мир, Охунбобоев, Суворов, Тихая, Циолковский, Революционная, Жуковский, Севастополь, Косовая, Достоевский, Садовая, Аманасено, Попов, Лихачев, Шота Руставели, Некрасов, Фрунзе, Хамза, Тарас Шевченко, Уловова, Вогтин, Красновосточная, Весна, Свердловская кўчалари, Ленин проспекти, Фаргона, Наманган, Металлургическая, Хоз-Яс, Титов, Самарканд, Коммунистическая, Салтиков-Шчедрин, Набережная кўчалари, УМЗ дархазтори ёнидаги уйлар, 4-сон қишлоқ хўжалигини механизациялаш мактаби ва Санаят майдончаси ёнидаги уйлар, Карьер, ўнг қирғоқ, копер цехи, цемент комбинатининг кон цехи, Фарҳод ГЭС тўғинининг сўл қирғоғи, Урмон хўжалигининг Ширисойгача бўлган уйлари ва Школьная кўчаси.

52. Урсатевский сайлов округи (маркази — Урсатевский посёлок Совети). Чегараси: Урсатевский посёлак.

53. Бўзсув сайлов округи (маркази — Чирчиқ шаҳри, Бўзсув кутубхонаси). Чегараси: шаҳарнинг ғарбий чегарасидан (эриши қийин ва ўтга чидамли металлор комбинати), бошлаб электр хўжалик комбинати промисасо станциясидан Хоним ариғининг эсики узун чегарасидан Бўзсув ўнг қирғоғигача (электр хўжалик комбинати автобазиси атрофидаги Гаражная кўчасидаги уй-жой бинолари ҳам кирди).

54. Хивазов сайлов округи (маркази — Чирчиқ шаҳри, 8-мактаб). Чегараси: Хоним ариғи эсики узун чегарасидан Промисасо станция ва Тошкент кўчасидан 1-районгача, 10-мактаб кўчаси, Базарий торкўчасининг шаҳар шимол ва жанубий чегаралари ўртасидаги қисми.

55. Марказий сайлов округи (маркази — Чирчиқ шаҳри, «Узбекизмаш» заводининг Маданият уйи). Чегараси: Биринчи районнинг 10-мактаб ёнидаги кўрпик ва Базарий торкўчасидан гинт заводи территориясининг шимол-ғарбий ва жануб томондан Биринчи Май кўчасигача, шаҳарнинг шимол ва жанубий чегаралари ўртасидаги қисми.

56. Сельмаш сайлов округи (маркази — Чирчиқ шаҳри, «Чирчиқсельмаш» заводи нинг клуби). Чегараси: гинт заводининг территорияси ва Биринчи Май кўчасининг шаҳарнинг шимол ва жанубий чегаралари ўртасидаги қисми.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ»

2-БЕТ, 16 ЯНВАРЬ, 1963 ИЙЛ.

57. Шахтёр сайлов округи (маркази — Оҳангарон шаҳри, «Горняк» клуби). Чегараси: Шахтёрский ва Соцгородок посёлкларини.

58. Тешинтош сайлов округи (маркази — Оҳангарон шаҳри, «Спутник» кинотеатри). Чегараси: Тешинтош посёлкаси.

59. Энергетика сайлов округи (маркази — Оҳангарон шаҳри, «Энергетик» клуби). Чегараси: Энергетиклар посёлкаси, Марказий посёлка, Углеразведка посёлкаси, Грумм посёлкаси, Красноармейский посёлкаси.

60. Янги шаҳар сайлов округи (маркази — Оҳангарон шаҳри, «Комсомолец» клуби). Чегараси: Брикетний, Новий Ангрен посёлкалари, шахсий уй-жой қурувчилар посёлкалари.

61. Янгийўл шаҳар сайлов округи (маркази — Янгийўл шаҳри, шаҳар ижроия комитети). Чегараси: шаҳар маркази, гинт заводи посёлкаси, Охунбобоев номили, Большевик маҳаллалари ва Киров кўчаси.

62. Завод сайлов округи (маркази — Янгийўл шаҳри, ёғ-экс-пеллер заводининг клуби). Чегараси: консерва заводининг посёлкаси, ёғ экс-пеллер заводи посёлкаси, Ичкарлар шаҳарчаси, 10-бон совхозининг 3-участкаси, Миконо номили маҳалла, Самарканд кўчасининг область театридан шаҳар чегарасигача бўлган қисми.

63. Янгибозор сайлов округи (маркази — шаҳар ижроия комитетининг биноси). Чегараси: Янгийўл шаҳри.

64. Бўка сайлов округи (маркази — Бўка қишлоғи, Охунбобоев номили мактаб). Чегараси: Бўка ва Қорақўйли қишлоқ Советлари.

65. Оқтепа сайлов округи (маркази — Киров қишлоқ Совети). Чегараси: Ленин, Киров, Оқтепа ва Кўкорол қишлоқ Советлари.

66. Пискент сайлов округи (маркази — Пискент посёлкаси, 1 Май номили клуб). Чегараси: Пискент посёлкаси, Оқтепа қишлоғи ва «Пискент» пахта совхозини ва «Пискент» пахта совхозини.

67. Саид сайлов округи (маркази — Охунбобоев номили колхоз клуби). Чегараси: Саид, Керавчи ва Муротали қишлоқ Советлари.

68. Қизил Октябрь сайлов округи (маркази — Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг марказий кўрғони). Чегараси: Ўзбекистон ССР беш йиллиги номили ва Қизил Октябрь қишлоқ Советлари.

69. Қуйи Чирчиқ сайлов округи (маркази — Киров номили колхоз идораси). Чегараси: Солдатский ва Кетмонтепа қишлоқ Советлари.

70. Қўрғонча сайлов округи (маркази — «Коммунизм» совхозининг марказий кўрғони). Чегараси: Қўрғонча ва Янги ҳаёт қишлоқ Советлари.

71. Алимтент сайлов округи (маркази — Алимтент қишлоғи, пахта заводининг клуби). Чегараси: Алимтент, Қуйбишев қишлоқ Советлари, Оққўрғон қишлоғи, Оққўрғон қишлоқ Советидаги Қуйбишев номили колхоз ва Элтамғали қишлоқ Советидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг «Коммунист» участкаси.

72. Оққўрғон сайлов округи (маркази — «Оққўрғон» совхозининг марказий кўрғони). Чегараси: Оққўрғон посёлкаси, Элтамғали участкаси (Коммунист) қишлоқ Совети «Коммунист» участкасидан бошқа). Оққўрғон қишлоқ Советидаги Ленин номили ва Карл Маркс номили колхозлар.

73. Ангор сайлов округи (маркази — «Ленин йўли» колхозининг идораси). Чегараси: Ангор қишлоқ Совети.

74. Тўйтепа сайлов округи (маркази — Тўйтепа посёлкаси). Чегараси: Тўйтепа, Туябўғиз посёлкалари, Киров қишлоқ Совети.

75. Қорасув сайлов округи (маркази — Қорасув қишлоғи). Чегараси: Қорасув ва Ленин қишлоқ Советлари.

76. Охунбобоев сайлов округи (маркази — «Поларная звезда» колхозининг идораси). Чегараси: Оржоникидзе қишлоқ Совети ва Бектемир посёлкаси.

77. Облққ сайлов округи (маркази — 1-«Оҳангарон» совхозининг идораси). Чегараси: Қатортол ва Фрунзе қишлоқ Советлари.

78. Бордонқўл сайлов округи (маркази — «Политотдел» колхозининг идораси). Чегараси: Бордонқўл, 1-Май қишлоқ Советлари ва Суранкент қишлоқ Советидаги Свердлов номили колхоз.

79. Янгибозор сайлов округи (маркази — Янгибозор қишлоғи, район матлубот союзининг идораси). Чегараси: Оқовул, Арағачи қишлоқ Советлари (собиқ «Жамбул» колхозининг чегарасидаги территориядан бошқа).

80. Паркент сайлов округи (маркази — Паркент қишлоғи). Чегараси: Паркент ва Чангиҳисар қишлоқ Советлари.

81. Намданак сайлов округи (маркази — Калинин номили колхоз идораси). Чегараси: Заркент ва Намданак қишлоқ Советлари, шуниингек Суранкент қишлоқ Советидаги Ленин номили колхоз ва Арағачи қишлоқ Советидаги собиқ «Жамбул» колхозининг чегараларидаги территория.

82. Бўстонқўл сайлов округи (маркази — Ғазалкент посёлкаси). Чегараси: Думалоқ, Қўшқўрғон, Қораманас қишлоқ Советлари, Ғазалкент ва Исқандар посёлкалари.

83. Бурчмулла сайлов округи (маркази — Бурчмулла қишлоғи). Чегараси: Дадабоев, Бўстонқўл ва Ғтам қишлоқ Советлари.

84. Оржоникидзе сайлов округи (маркази — Оржоникидзе посёлкасидаги Маданият уйи). Чегараси: Оржоникидзе посёлкаси.

85. Қўйраб сайлов округи (маркази — Дўрмон қишлоқ Совети). Чегараси: Дўрмон қишлоқ Совети.

86. Байтқўрғон сайлов округи (маркази — Байтқўрғон қишлоқ Совети). Чегараси: Байтқўрғон қишлоқ Совети ва Улугбек посёлкаси.

87. Қуйбишев сайлов округи (маркази — «Ташғирестрой» биноси). Чегараси: Қуйбишев қишлоқ Советлари («Коммунизм» колхозининг «Гулистон» ва Навоий участкаларидан бошқа).

88. Киров сайлов округи (маркази — «Коммунизм» колхозининг идораси). Чегараси: Киров қишлоқ Совети ва Қуйбишев қишлоқ Советидаги «Коммунизм» колхозининг «Гулистон» ва Навоий участкалари.

89. Жамбул сайлов округи (маркази — Тузёл қишлоқ Совети). Чегараси: Тузёл қишлоқ Совети, шуниингек Қўйлиқ шоссесининг сўл томонидаги уйлар, Қорасув паррадиқлиқ фермаси, «Қўйлиқсельмаш» заводи, Тошкент иморатсозлик комбинати, 13-кўрпача заводининг бошқармаси, кўм-шағал материаллари карьеры, Индустриал техникум, Чирчиқ ЭТУ, 2-темир-бетон буюмлари заводи, Мостостроительний райони территориялари, Қўйлиқ подстанцияси ва Қўйлиқ посёлка Советидаги «XXI партсъезд» совхозининг 1-бўлими.

90. Қўйлиқ сайлов округи (маркази — Қўйлиқ посёлкаси). Чегараси: Қўйлиқ шоссесининг ўнг томонидаги уйлар, шуниингек Территорияси, 39 автобаза ва Қўйлиқ посёлка Советидаги «XXI партсъезд» совхозининг 1, 2, 3, 4-бўлимлари.

91. Сергели сайлов округи (маркази — Сергели посёлкаси). Чегараси: Сергели посёлка Совети, Угағачи ва Чоптепа қишлоқ Советлари.

92. Юнусобод сайлов округи (маркази — «Ўзбекистон» колхозининг идораси). Чегараси: Юнусобод ва Хасанбўй қишлоқ Советлари.

93. Келес сайлов округи (маркази — Карл Маркс қишлоқ Совети). Чегараси: Карл Маркс қишлоқ Совети ва Келес посёлкаси.

94. Калинин сайлов округи (маркази — Калинин қишлоқ Совети). Чегараси: Калинин ва Киров қишлоқ Советлари.

95. Ленин сайлов округи (маркази — Ленин қишлоқ Совети). Чегараси: Ленин, Охунбобоев ва Назарбек қишлоқ Советлари.

96. Қатортол сайлов округи (маркази — Қатортол қишлоқ Совети). Чегараси: Қатортол ва Фрунзе қишлоқ Советлари.

97. Свердлов сайлов округи (маркази — Свердлов қишлоқ Совети). Чегараси: Свердлов ва Куйбишев қишлоқ Советлари.

98. Ниёзбоши сайлов округи (маркази — Ниёзбоши қишлоқ Совети). Чегараси: Ниёзбоши ва Нов қишлоқ Советлари.

99. Янгийўл қишлоқ сайлов округи (маркази — Карл Маркс номили колхоз идораси). Чегараси: Калинин ва Шўрвалисой қишлоқ Советлари.

100. Эски Қовунчи сайлов округи (маркази — Эски Қовунчи қишлоқ Совети). Чегараси: Эски Қовунчи қишлоқ Совети ва Кирда посёлкаси.

101. Чиноз сайлов округи (маркази — Чиноз посёлкаси). Чегараси: Чиноз, Яллама қишлоқ Советлари ва Чиноз посёлкаси.

102. Вревский сайлов округи (маркази — Вревский посёлкаси). Чегараси: Вревский посёлкаси, 9-бондорчилик-вино совхозининг 1-бўлими ва 4-Вревский наслчилик совхозини.

103. Эски Тошкент сайлов округи (маркази — Эски Тошкент қишлоқ Совети). Чегараси: Эски Тошкент, Ленин қишлоқ Советлари, Октябрь 40 йиллиги колхозини ва 9-бондорчилик-вино совхозининг 2-бўлими.

104. Малик сайлов округи (маркази — Малик қишлоқ Совети). Чегараси: Малик, Орловский ва Калинин қишлоқ Советлари.

105. Сирдарё сайлов округи (маркази — Сирдарё посёлкаси, район ижроия комитети). Чегараси: Сирдарё посёлка Совети ва Чалтўғай қишлоқ Совети.

106. Ленинобод сайлов округи (маркази — Великолукесевский посёлка Совети). Чегараси: Великолукесевский посёлка Совети, Ленинобод, Чаллов, Сирдарё қишлоқ Советлари.

107. Верхневелинский сайлов округи (маркази — Верхневелинский қишлоқ Совети). Чегараси: Верхневелинский, Шўрбулак ва Ленинобод қишлоқ Советлари.

108. Гулистон сайлов округи (маркази — Гулистон шаҳри, шаҳар ижроия комитети). Чегараси: Гулистон шаҳри.

109. Октябрь сайлов округи (маркази — «Ленинград» колхозининг идораси). Чегараси: Ленин, Октябрь ва Олтинўрда қишлоқ Советлари.

110. Меҳнатобод сайлов округи (маркази — Оржоникидзе қишлоқ Совети). Чегараси: Оржоникидзе, Меҳнатобод, Мирчақул ва Титов қишлоқ Советлари.

111. Комсомол сайлов округи (маркази — Крестьянский қишлоқ Совети). Чегараси: Қизилбод, Красноармейский, Крестьянский, Киров қишлоқ Советлари.

112. Янгийер сайлов округи (маркази — Янгийер шаҳри, шаҳар ижроия комитети). Чегараси: Янгийер шаҳри, Дружба қишлоқ Совети.

113. Бойвуг сайлов округи (маркази — 1-«Бойвуг» совхозининг пахта заводи). Чегараси: 1-«Бойвуг» ва 3-«Бойвуг» қишлоқ Советлари.

114. Фарҳод қишлоқ сайлов округи (маркази — Фарҳод қишлоқ Совети). Чегараси: Фарҳод ва Ховос қишлоқ Советлари.

115. Димитров сайлов округи (маркази — Димитров қишлоқ Совети). Чегараси: 2-«Бойвуг», қишлоқ Совети.

116. Пушкин сайлов округи (маркази — Дзержинский номили колхоз клуби). Чегараси: Бекобод, Кийет, Пушкин ва 2-«Далварзин» қишлоқ Советлари.

117. Далварзин сайлов округи (маркази — 1-«Далварзин» совхозининг клуби). Чегараси: 1-«Далварзин», «Чаноқ» ва Калинин совхозлари.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Ранси Е. НАСРИДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1963 йил, 14 январь.

САҲНА МАШЪАЛИ

«... Мен ўзимни ўтиб бўлмас жарликлар, сойликлар, чангалзорлар орасида узоқ кезиб ва ниҳоят излаганини топиб, бир неча юз пуд қум ва шағал, тошларни ювиб. ичилан бир неча мисқол қимматбаҳо маъдан топган олтин қидирувчига тенг-»

лаштираммикни... Мен авлодимга оғир меҳнатимни, изланишларимни, кувонч ва умидсизланишларимни эмас, балки қийналиб топган ўша олтин парчасини тортиқ қилман».

К. С. СТАНИСЛАВСКИЙ

Станиславский қолдирган меросда санъаткорнинг ахлоқий масалаларига катта эътибор берилганини кўралик. Ғоя ва образлари билан кишиларда омижаноб тўғиб, янги ҳаёт учун курашга чорлан, уларнинг орзу-ҳаваслари ва идеаллари ҳақида таърифи учун санъаткорнинг ўзи чин инсон бўлиши, шахсиятлараслик, меҳнатчилик ва такаббурликдан соф бўлган ҳақиқий граждани бўлиши керак деб тақдор-тақдор уқтирган эди Константин Сергеевич. Унинг бутун ҳаёти ва ишоди бу олий ахлоқ талаблари а амал қилишини ажойиб намунасидир. Унинг Невмирович-Данченко билан иттифоқ тузиб, қирқ йил ҳамкорлик қилиши ҳам шундан далолат беради.

Станиславский буюк режиссёр, атоқли артист ва доно муаллим бўлиш билан бирга улур олим ҳам эди. У ўз таърибасига режиссёрлик ва актёрлик фаолиятига, машҳур артистларнинг иждоғий жароғининг узлуқсиз қузатиб борилган ҳоли қилган таассуротларига асосланган ҳолда сахна санъати асослари ва қонунларини илмий текшириб, тўлиқ бир система яратди. «Станиславский системаси» деб аталган бу таълимот мақсадлар ва насихатлар йиғинидан иборат бўлмади, дониш қоракоти ва ривожланишда бўлган амалий ҳолатлар қўмушдир. У совет театрининг таркиби топиши ва юксалишига, жаҳон театри тарихидаги буюк таъсир қўрғатди; у бундан кейин ҳам театримизга кўп фойда келтирди, актёрлар ва режиссёрлар учун шай ва ишод мандоқ бўлиб хизмат қилди.

Юз йил яшаш ҳазилкам эмас. Лекин Константин Сергеевич Станиславский шунча умр кўрган ва яна кўрқоқ умр кўрайдан доғий санъаткорлардан. Эртанга учини туғилган кунини, Юз йиллик кунини, Бинобарин бу кун театр санъатининг катта байрами.

Станиславский — XIX аср рус театрини раънақ қилган ва совет театрининг байроқдор бўлган улур сиймо. У Шпектин ва Пушкин, Островский ва Гоголь бошлаб берган муродасини довом эттириб, ўз иланишлари ва ишти-лишларида хуриятпарвар, демократик рус миллий маданиятининг илгор реалистик традицияларига мустаҳкам таяниб, сахна санъатида чинакам ишодий ҳақроматлик қўрғатди. Традиция ва баъралик билан қарши, бадий меросчи ишод эши ҳар қандай ишодкорни мағлубиятга олиб келишини Станиславский қайта-қайта уқтирган. У дастлабки ишодий қадимий бошлаб ўзининг санъатдоши йили реализм йили эканики, фақат иш йўли театрининг эволюцион тарихининг қончий маррага етказо олишини чуқур англади. Ўз таърибасида бу ҳақиқатни қайта-қайта санаб, реалистик ишодийтема ҳаётини тўғри ва ҳаққоний тасвирлаш қудратига эга эканига амин бўлди.

Станиславский театрининг бурчи ишодкор илҳами ва истеъдоди билан бадийлашган ҳаётий ҳақиқатни қўрғатидан иборат деб биларди. Театр ҳаётининг энг характерли, энг муҳим томонларини акс эттириш билан ичине ички ҳақиқатни, тўқини ва ривожчи қўрғатини лозим. Станиславскийнинг «Чаюк», «Тубанликда», «Доктор Штокман», «Қишлоқда бир ой», «Қайноқ қалб», «Бронепоезд 14-69» спектакллари замирида мана иш катта ҳақиқат ётади.

Ижтимоий ҳаёт ва революция Станиславский дунёқарашини ва эстетикасининг шаклланишида ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. У ҳаёт оқиши ва санъат тарихидаги ўрганиб, санъат меҳнатчи халққа хизмат қилиши ва ичине тушунарли бўлиши керак дедан хулосага келди. В. И. Невмирович-Данченко билан бирликда Москвада бадий театри ташкил қилди. Станиславский чинакам демократик, ҳақ театри яратини учун астойдил иштиди. Бу ишда унга Чехов билан Горький драматургияси катта ёрдан берди. Бирқоқ чоризм шароитида унинг орзулари рўйбега қилмади. Шу сабабидан у янги демократик ташкилотлар театрлар дароҳини кенг очган улур пролетар революциясини қувонч билан қарши оиди. Революциянинг пайдоабиди ва шарофати билан унинг мудоаалари бирин-кетин амалга оша борди. Энди театр ўзининг фикрлари ва туйғуларини халққа бевосита ва ошқора айтиш шарофига муқсар бўлган эди. Станиславский совет давридаги ва реформасини охирига

Умумиёв театрга назарий пойдевор бўлиб хизмат қилган бу ҳаётий таълимот ўзбек театри учун ҳам мактаб заифисини ётади. Театримиз тарихида назар ташласак, Станиславский меросининг ишодий ўзлаштирилишини ва ўзига ҳос шароитларда ривожлантирилишини кўралик. Станиславскийнинг артист ишодий тўғридаги материалистик назарияси, у асосланган ва раҳбарлик қилган Бадий театрининг принциплари Ўзбекистонда илгор рус сайёр театр труппалари билан ўган асрининг охири чоризда даъ қилиб кел бошлаган эди. Аммо ўзбек театри оқтар революциянидан сўнг бу таъсирни яққол сеза болади. Ўзбек артистлари Станиславский системасига бевосита 1924 йилда дуч келилар. Шу йил Москвада биринчи ўзбек драма студияси очилиб унда ҳозирги ҳамза номиди академик драма театрининг негизини ташкил этган бир гулла артистлар ташкили ола болади. Уларга Станиславскийнинг ишодий Е. В. Вахтанговнинг Р. Симонян И. Толчанов, О. Басов каби ишодлари ҳақида Бадий театр студиясида таълим олан В. Канцель ва Л. Свердлов каби биринчи артистлар раҳбарлик қилдилар. Студиячилар ўқини давомиди Станиславский, Невмирович-Данченко ва Вахтангов гоғалари ва ишодий иш усулларини кунт билан ўрганидилар, ўзлаштирдилар. Шу йилдан бошлаб Станиславский, унинг ишлари ва таълимоти ўзбек театрига қайрадан ва азия, илҳом ва маъқ бўлиб қўлди. Ўзбек театрида ўқини ишодий «Бой ила хизматчи», «Гулара», «Ғамлет», «Отелло», «Макр ва муҳаббат» каби чинакам ажойиб спектакллари яратилиши бечиз эмас эди.

Қисқа қилиб айтганда, ўзбек театри эришган ҳар бир ютуқ ва ғалабада, ҳар бир янги спектакль ва ажойиб ролада улур Станиславскийнинг нафаси бор, қўли бор, Чиночи, кўп йиллардан буён мимолог ташкилотларини мамнун ва шод қилиб, сахнадан тушмай келётган «Бой ила хизматчи», «Ғамлет», «Алишер Навоий» (ҳамза номиди театр), «Нурхон» (Муқимий номиди театр) каби асарларнинг узоқ умр қиршини ва ҳамшира наққоронлиги буюк рус санъаткори меросига садоқат ва муҳаббатнинг тисмили, устоз васиятларининг амалдоғи ёрқин қиршиниларидан бири эмасми? Ҳа, шундай.

Ўзбек театри бундан кейин ҳам Станиславскийнинг материалистик таълимоти асосини иш қўради, ичине ўз ишодий программаси ва гоғий иштилишларига мис ҳолда ривожлантиради. Қудратли ишодкор, ҳақиқий инсон, биринчи СССР халқ артисти К. С. Станиславский ҳамшира биз билан бирга, ишмишда ва ишодийида, шодийишда ва зафаримизда мангу шайиди!

Муҳсин ҚОДИРОВ.

Санъатшинослик фанлари кандидати.

